Introduktion **Medieforliget**

I Medieorkanens øje

Dansk film er en stor succes både ved de danske billetluger men også på den internationale arena. Danske spillefilms- og dokumentarinstruktører fylder lærreder og tv-skærme, vinder priser og viser flaget overalt. Vi oplyser, danner, samler, underholder. Vi sætter Danmark på verdenskortet.

Med digitaliseringen har vi oven i købet fået nogle nye fantastiske muligheder for at nå og kommunikere med publikum som aldrig før. Film- og mediebranchen udvikler sig eksplosivt. Nye spændende fortællemåder og produktionsformer ser dagligt dagens lys. Det er utrolige tider!

Men selvom film og tv oplever et teknologisk og distributivt opsving, så hviler succesen på et ustabilt fundament, fordi digitaliseringen samtidigt udfordrer dansk films forretningsmodel. Producenterne tjener ikke længere nok på deres film, til i tilstrækkelig grad at kunne investere i nye. Resultatet er at risikovilligheden og antallet af danske film er i fare. Særligt det kunstnerisk originale og talentudviklingen er sårbar i tider, hvor producenterne kæmper med en økonomi, der er voldsomt udfordret af den selvsamme udvikling, som sparker dørene op til publikum.

Danske filminstruktører er ikke tilskuere til udviklingen. Vi er med midt i orkanen og vi ønsker fortsat at præge udviklingen til glæde for vores publikum, Danmarks anseelse og den danske filmindustri.

Et led i filmens fødekæde er samarbejdet med danske tv-stationer, som forhandles i det kommende medieforlig. Det er et samarbejde med både glæder og udfordringer for begge parter – og en relation hvor magtforholdet bør justeres. Glæden er, at danske film kommer bredere ud, bliver set både i tv og på nettet og dermed får en vigtig plads i danskernes mediebillede. Udfordringen er, at også TV-stationerne kæmper med en voldsom fragmentering og en hidtil uset konkurrence – også fra nye vinduer - og derfor primært har fokus på at genvinde eller fastholde seerandele.

Så trods guldalder og nye distributions- og forretningsformer, er der behov for lige dele **nytænkning** og **forankring** af mediestøtten til Film og TV. Danske Filminstruktører fokuserer her på 6 hovedemner, som vi mener er afgørende, hvis danskerne skal have det film- og medieudbud de fortjener.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. TV-stationernes engagement i dansk film Side 3

2. Public Service Puljen Side 4

3. Blodtransfusion til New Danish Screen Side 6

4. De regionale Filmfonde – fortsat licensstøtte ? Side 7

5. Pristalsregulering af filmstøtten Side 7

6. Fortsat forbud mod reklameafbrydelser Side 8

7. Konklusion Side 9

1. **Tv-stationernes engagement i dansk film**

Under forhandlingerne til de to seneste medie- og filmforlig, har Danske Filminstruktører været varme fortalere for, at public service stationerne fortsatte deres engagement i dansk film. I forligsperioden 2003-2006 var både film- og TV-branchen blomstret op, og vi så en næsten uhørt konkurrence mellem tv-selskaberne om at få "fingrene" i de bedste projekter.

De seneste 4 år har dog demonstreret et mediebillede i rivende udvikling. Hvem havde for 4 år siden forudset, at Netflix ville have 400.000 abonnenter i Danmark og hvem havde den tanke, at TV ikke længere var en kasse i stuen, men derimod blot synonymt med visuelt indhold, tilgængeligt på mobiltelefoner, tablets, computere og ja...tv-skærme? Svaret er: ingen. Men tendensen ser ikke ud til at gå væk. Dansk film og TV har derfor brug for et stærkere og mere frit økonomisk fundament, hvor der satses på at nytænkte hele spektret af vinduer med genrer og formater lige fra det eksperimenterende til det folkelige.

Vi ved, at særligt TV2 med henvisning til den meget lange hold-back periode på film og stationens særlige position, hvor bidraget til dansk film stammer fra kommercielle indtægter, har oplevet det som en stor frustration, at disse indtægter indirekte gavnede biografejere, frem for TV2s egen økonomi. Og dermed mulighed for - i samarbejde med filmbranchen - at skabe mere TV-egnet indhold. Danske Filminstruktører er lydhøre over for, at et fortsat samarbejde mellem to parter på vilkår den ene part finder umotiverende, aldrig vil være helt vellykket.

Samtidigt stiller det hele branchen i et stort dilemma: mister filmbranchen disse midler til biografegnede formater, hvad enten det drejer sig om dokumentar eller fiktion, vil det få dybt ødelæggende konsekvenser. Diversiteten, talentudviklingen og risikovilligheden vil blive voldsomt forringet. Særligt i tider, hvor økonomien hos producenterne er alvorligt udsat.

Danske Filminstruktører ser altså fortsat nødvendigheden af TV-stationernes engagement. Men vi tror det kan gøres på en anden - og for alle parter mere stimulerende - måde. Der skal findes en økonomisk balance, der både tilgodeser TV-stationernes behov, gavner filmkunsten og møder udviklingen. Løsningen er at ændre på fordelingen af midlerne og øge det samlede bidrag fra licenspuljen med 40 mio. kroner.

Danske Filminstruktører foreslår at DR og TV2s engagement i den danske filmbranche bibeholdes, men fremadrettet således, at 2/3 dele dvs. 40 mio. kr. af det hidtidige årlige bidrag på 60 mio. kr. pr. TV-station, fremadrettet forvaltes af DFI. Den resterende tredjedel på 20 mio. kr. fra hver TV-station, skal fortsat være bundet til investering i dansk film. TV-stationerne skal

endvidere pålægges en forpligtelse til at støtte mindst 5 film hver pr. år, så man undgår de skadelige konsekvenser af udbudskrige tv-stationerne imellem, der mindsker antallet af film, hver tv-station kan støtte.

For TV2s vedkommende ønsker Danske Filminstruktører, at de 40 mio. kr. årligt, som ikke længere er bundet til filmområdet, skal øremærkes til investering i TV-egnet indhold, produceret i samarbejde med filmbranchen (såsom tv-drama, enkeltstående dokumentarfilm og produktioner rettet mod børn og unge).
Som en konsekvens af dette forslag, skal DFI fremover modtage de nu manglende 40 mio. kroner årligt til film direkte fra licenspuljen, så styrken og diversiteten på filmområdet bevares. DFI vil hermed i højere grad kunne finansiere film, udenom TV-stationerne. Som modydelse for dette skal DFI forpligte sig til en output-deal som sikrer, at antallet af danske dokumentar- og spillefilm som minimum fastholdes på det nuværende niveau.

2. **Public Service Puljen** – modernisering , normalisering og ansøgning

Vi mener det er afgørende, at dette medieudspil udstikker rammerne, og afsætter de nødvendige midler, så det danske folk fortsat sikres serier og tv-programmer af stor bredde og høj kvalitet. Et dansk TV-udbud, der inspirerer, udfordrer og ikke mindst skaber sammenhængskraft i vores samfund, godt hjulpet på vej af Public Service-puljen.

Danske Filminstruktører er således tilhængere af en fortsættelse af Public Service Puljen, som skal beholde sin forankring i Det Danske Filminstitut. Men digitaliseringen af medielandskabet forandrer vilkår og muligheder med en hastighed, der har overrasket alle, og vi mener derfor at Public Service Puljen trænger til et serviceeftersyn.

a. Modernisering - audiovisuelt indhold til dagblade og magasiner på nettet.

De store danske dagblade og online magasiner er for langt de flestes vedkommende landsdækkende og alene i kraft af det danske sprog rettet mod Danmark, ligesom de udfylder en væsentlig rolle public service-mæssigt. Hvor de danske dagblade tidligere alene fokuserede deres kerneydelse på de trykte medier, foregår en meget stor del af deres kontakt med danskerne i dag via hjemmesider, som enten tilgås gratis, via abonnement eller en kombination af begge.

I kraft af disse ændrede teknologiske og distributive muligheder forudser Danske Filminstruktører, at dagblade og online magasiner i de kommende år ønsker at rykke direkte ind i indholdsproduktion. Forandringen er logisk: de danske dagblade råder over et massemedie med en digital platform, som indeholder både skriftværker, men også audiovisuelle produktioner. Men denne audiovisuelle investering er omkostningskrævende for dagbladene, som i forvejen kæmper med nedskæringer og faldende læsertal på de trykte medier.

I den nuværende aftale for PSP kan støtte kun gives, såfremt programvirksomheden rettes mod Danmark og at det støttede program førstegangsudsendes på en af programforetagendets kanaler, der når mindst 50 pct. af de danske husstande". Derudover skal et støttet program" i et væsentligt omfang leve op til de fastsatte public servicemålsætninger for ordningen, såsom "**originalitet, betydning og kvalitet".**

Intet i de gældende formuleringer forhindrer altså, at udviklingen kan imødekommes. Public Service Puljens nuværende ansøgere – TV-stationerne – vil med stor sandsynlighed fortsat have et fokus på lange formater, der egner sig til de klassiske tv-slots på hhv 20-30 minutter og 50-60 minutter. Dagbladenes samt online magasiners digitale platforme vil derimod potentielt være fremragende, innovative vinduer for filmformater, både de korte og de serielle indenfor fiktion, animation og dokumentar. Netop disse formater går deres sejrsgang på sociale medier og dyrkes af især det yngre publikum, som til gengæld falder fra på de etablerede broadcast-stationer, men i Danmark udforskes de ikke som selvstændige formater. Det vil vi gerne gøre noget ved!

Danske Filminstruktører foreslår, at Public Service Puljen moderniseres, ved at der åbnes op for, at danske dagblade og landsækkende online magasiner, som opfylder public service forpligtelserne, kan modtage støtte fra DFI til originale fortællinger indenfor kort fiktion, animation og dokumentar. For at muliggøre denne innovative og tidssvarende idé tilføres Public Service Puljen 10 mio. kr. pr forligsår – samlet 40 mio. kr. fra licensmidlerne, som øremærkes til dette formål.

b. Normalisering af Public Service Puljen

Public Service Puljen, som har haft sit naturlige hjemsted på DFI siden puljen blev indført i 2007, er nu moden til en normalisering, så den fungerer efter de samme kriterier som resten af DFI's støtteordninger.

Public Service Puljens beslutningsorgan består af en redaktionsgruppe, som modtager ansøgninger og tildeler støtte, men i modsætning til resten af DFI's støtteordninger er redaktionen hverken udpeget af organisationer (som på

Markedsordningen) eller består af konsulenter som har søgt stillingen, med tilhørende screening og samtaler med de respektive råd (som på konsulentordningen).

Dette er ikke en underkendelse af redaktionens store arbejde, som ifølge ansøgere og støttemodtagere, kører med stor dygtighed og effektivitet. Men det er støtteteknisk og demokratisk problem, at redaktionen er udpeget internt i DFI, uden gennemsigtighed i hvilke kriterier den er sammensat efter og uden gennemskuelighed på åremålsspørgsmålet.

DFI's øvrige støtteordningers styrke og troværdighed ligger dels i den grundige screening af støtteforvalterne, samt det faktum at konsulenter og redaktioner har en klart defineret åremålsansættelse med mulighed for forlængelse.

Danske Filminstruktører foreslår derfor en normalisering af Public Service Puljen, hvor det meldes klart ud til branchen efter hvilke kriterier deltagerne af redaktionen rekrutteres og hvor længe deltagerne kan besidde en plads i redaktionen.

Danske Filminstruktører tilføjer, at der fra instruktørernes side er udtrykt stort behov for, at Public Service redaktionen kan fortsætte sin kreative dialog med det enkelte projekt/instruktør også efter en støtte er givet.

c. Public Service Puljens ansøgere.

Danske Filminstruktører mener fortsat, at man har skabt en unødvendig administrativ hindring med opstillingen af kravet om, at alene TV-stationer skal kunne søge denne pulje – særligt, når det er det private produktionsmiljø, som skaber produktionerne og derfor har den fornødne viden til at søge puljen med. I realiteten oplever vi, at det er produktionsselskaberne, der håndterer ansøgningerne på vegne af TV-stationerne, og derfor bør man tage konsekvensen af dette og fjerne kravet om, at kun TV-stationer kan søge.

Danske Filminstruktører foreslår således at producenten, og ikke TV-stationerne, som det er tilfældet nu, skal være hovedansøger til Public Service Puljen.

3. Blodtransfusion til New Danish Screen

Det nugældende Filmforlig udsatte talentudviklingspuljen New Danish Screen (NDS) for en markant beskæring på omkring 40 mio. kr. i forligsperioden, som

skulle vise sig væsentligt at forringe ordningens mulighed for at talentudvikle den danske filmbranche.

Samtidig har filmbranchen i de seneste 3 år set et ganske markant fokus-skifte væk fra talentudvikling hen imod overlevelse. Zentropa, et af flagskibene indenfor talentudvikling, og en række andre danske produktionsselskaber har senest meldt officielt ud, at netop talentudviklingen vil blive nedprioriteret som følge af den økonomiske situation. Det er en alvorlig situation, som stækker fremtidssikringen dansk film.

New Danish Screen, som netop har fejret sin 10 års fødselsdag, bliver af branchen anset som dén ordning, hvor den absolut nødvendige grundforskning i filmens udtryksmåder og talentets udvikling finder sted, og de instruktører, som er så heldige at komme igennem ordningen, taler alle samstemmende om det helt unikke kunstneriske fokus, som gennemsyrer hele NDS og ikke findes nogen andre steder.

Under normale omstændigheder ville tildelingen af midler til NDS henføre under Filmforligsforhandlingerne, men det er hævet over enhver tvivl – og tv-stationerne italesætter det da også selv – at begge TV stationer i høj grad lever af det talent, der udvikles i den danske filmbranche, til at skabe deres højt elskede dramaserier og dagsordenssættende dokumentarprogrammer.

Både DR og TV2 har desuden en væsentlig indflydelse på de film, og de talenter, som kommer igennem talentudviklingspuljen via deres plads i NDS's styregruppe, og derfor giver det mening via licensen at give NDS den blodtransfusion, som ordningen behøver.

Danske filminstruktører foreslår derfor, at New Danish Screen ordningen tildeles et substantielt årligt løft på 20 mio. kr. årligt fra licensprovenuet, i alt 80 mio. kr. i forligsperioden.

4. De regionale fonde

Danske Filminstruktører erindrer om, at de regionale film fonde alene støtter projekterne på baggrund af økonomiske vurderinger – ikke kunstneriske. Yderligere støtte til fondene bør i fald det er nødvendigt, komme fra licensmidlerne eller erhvervsministeriet og ikke fra kunststøttemidler.

5. Pristalsregulering af Filmstøtten

Samfundets løn- og prisstigninger er også gået mærkbart over den danske filmbranche. Som enhver anden branche, stiger omkostningerne her årligt, og skal Filmstøtten ikke mærkes som beskåret, foreslår Danske Filminstruktører, at vi anvender en del af licensmidlerne til at foretage en prisregulering af den samlede støtte fra 2007-tal til 2014-tal.

6. Fortsat forbud mod reklameafbrydelser.

Danskerne vil ikke have reklameafbrydelser. Dette udsagn gentages igen og igen i diverse forbrugerundersøgelser.

Dette faktum gentages heldigvis også af de folkevalgte politikere, hvor bl.a. Socialdemokratiet i forbindelse med implementeringen af direktivet om audiovisuelle tjenester udtalte, at selvom direktivet åbner op for muligheden for at indføre de såkaldte "reklamebreaks" er Socialdemokratiet ikke tilhængere af, at disse indføres i den danske lovgivning.

Det er Danske Filminstruktører meget enige i. Vi finder det forstemmende, at seerens oplevelse af bl.a. film og tv-serier skal ødelægges af irrelevante reklameoplysninger, der fratager publikum muligheden for at fordybe sig i filmens/seriens univers.

En Højesteretsdom i Sverige udtalte således også, at det er ulovligt i forhold til Ophavsretsloven at reklameafbryde en spillefilm, fordi det var en krænkende handling for filmen og den oplevelse seeren har af den.

Der er derfor både juridiske og forbrugerretlige argumenter for, at reklameafbrydelser ikke skal indføres i Danmark, og Danske Filminstruktører bakker op om de danske beslutningstagere, som igen og igen har understreget, at denne retstilstand skal fastholdes.

7. Konklusion

Danske Filminstruktører ser på udviklingen i film- og mediebilledet med uforbeholden entusiasme. Der er et nyt landskab, der skal erobres – men samtidigt må vi ikke glemme, hvor vi kommer fra.

Vi mener, at det er umuligt at regulere vilkårene for mediebranchen, uden samtidigt at skulle se på vilkårene for dansk film. Det er forbundne kar – måske mere nu, end nogensinde. Medieverdenen har brug for indhold og en

konstant træning af talentet, der skal skabe det, og filmbranchen har brug for samarbejdspartnere og distributionskanaler.
Danske Filminstruktører håber, at beslutningstagerne tager sig tid til at "mærke efter" hvilken tv- og filmbranche de ønsker i fremtiden og lytter til de erfaringer vi har gjort os i indeværende medieperiode.

Hvis man fortsat ønsker både at bevare det danske mediebillede, med uafhængige public service stationer, der sender lødige og kulturelt mangfoldige programmer og samtidigt gerne vil favne udviklingen, så vi sammen imødekommer danskernes forandrede medievaner, må man se i øjnene, at det ikke gøres ved udelukkende at give de kommercielle kræfter frit spil. Erfaringer fra lande omkring os, der valgte denne vej, beviser desværre denne påstand.

Politikerne må tænke langsigtet. Og opsætte de rammer der skal til, for at den danske befolkning gives endnu bedre muligheder for at vælge mellem et mangfoldigt og inspirerende udbud af høj, dansk kvalitet.

Danske Filminstruktører, Marts 2014